

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4P/73/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201635
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5822201635.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. B., maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matka - B. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, D. a otec - E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/XX, G., zastúpený: JUDr. Pavol Novotný, advokát so sídlom A. Sládkoviča 1801/4, Dolný Kubín, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca s právom oboch rodičov zastupovať maloletú a spravovať jej majetok.

II. Matka maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinná platiť na výživu maloletej mesačne sumou vo výške 150,- eur, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletej, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd návrh matky zamietá.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletej A. B. návrhom podaným súdu dňa 22.08.2022 žiadal, aby súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti s právom oboch rodičov zastupovať maloletú a spravovať jej majetok a uložil matke maloletej povinnosť platiť na výživu maloletej mesačne sumou vo výške 150,- eur.

2. Návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletej mali desať a polročný vzťah a po vyše ročnej známosti sa im narodila dňa XX.XX.XXXX dcéra A.. Pred jej narodením začali spolu bývať u neho v rodinnom dome v G. D. B.. Ich spoločným záujmom bolo vytvoriť harmonické prostredie vhodné na výchovu detí a žiť ako rodina. Dcéra sa im narodila zdravá a priniesla im veľkú radosť. V tom čase pracoval ako H. – B.. Vždy sa snažil robiť všetko preto, aby v dostatočnej miere zabezpečil rodinu a vytvoril podmienky na dôstojný život. Snažil sa, aby jeho rodine nič v živote nechýbalo. Nakoľko matka maloletej v tom čase riešila aj svoju minulosť a predchádzajúci ukončený vzťah, z ktorého mala ešte dcéru, veľa času trávila za počítačom písaním rôznych odvolaní, sťažností, udaní. Prestala si plniť vyživovaciu povinnosť na svoju prvorodenú dcéru z predchádzajúceho manželstva, v dôsledku čoho sa dostala do neprijemnej situácie a hrozila jej aj exekúcia.

3. Maloletá A. bola aj z uvedeného dôvodu často u jeho rodičov, ktorí bývajú v dvojdomi spolu s ním. Do konca jej rodičovskej dovolenky, t.j. 31.08.2016, všetko finančne zabezpečoval on, teda stravu,

energie, oblečenie maloletej a všetko, čo bolo potrebné. Matka maloletej poberala v tom čase rodičovský príspevok vo výške cca 220,- eur, avšak tento používala na svoje spory, kauzy, procesy, aby si doriešila svoj predchádzajúci vzťah a doriešila úpravu styku s prvorodenou dcérou. Viackrát použila na tieto jej osobné záležitosti aj finančné prostriedky, ktoré usporil on.

4. Harmonický vzťah sa postupom času začal meniť, objavovali sa hádky a nedorozumenia. Vždy však musel prísť ústupok z jeho strany, lebo matka maloletej si musela vždy presadiť svoj názor. V presadzovaní názorov bola vždy neoblomná, trvala na svojom a nebola ochotná pristúpiť k akýmkoľvek ústupkom. Pred tromi rokmi sa v rodine brata matky maloletej objavili psychické problémy. Nadobudol pocit, že už vtedy to aj ona zle znášala, začala sa správať inak. Začala sa u nich často objavovať tichá domácnosť, prestali spolu komunikovať, viackrát do roka sa stalo, že odišla bezdôvodne z domu a niekoľko dní bola preč. Niekedy mu potom povedala, kde počas tých dní bola, ale niekedy to asi za potrebné nemala a neposkytla mu žiadne informácie, ani neuviedla dôvod. Po ukončení rodičovskej dovolenky mu matka maloletej v priebehu roka prispela 7x sumou 70,- eur na náklady spojené s bývaním. Od 01.08.2018 však opäť prestala celkovo prispievať a všetky náklady ako energie, TV, internet zostali len na ňom. Stravu a ošatenie pre A. uhrádzali spoločne, takže od 31.08.2016 si výdavky delili na polovicu. Od 01.01.2018 však okrem výdavkov na domácnosť zabezpečoval aj stravu pre rodinu. Matka maloletej zabezpečovala ošatenie pre A., stravu a školské potreby, na ktoré prispieval aj on. Posledný rok ich vzťahu to už začalo byť neúnosné, nemohli spolu normálne fungovať a odcudzili sa. Zlom nastal v máji 2022, kedy mala A. prvé sväté prijímanie. Všetky prípravy ohľadom tejto udalosti boli viac-menej na ňom, ale nevadilo mu to, keďže to chystal pre dcéru. Po slávnostnej omši však matka maloletej zobrala a odišla s ňou spreď kostola. Celá rodina zostala v slzách, sedeli za prestretým stolom a nechápali, čo sa to udialo. Zostali im len oči pre plač. Vysvetlenie zo strany matky bolo, že maloleťu A. zobrala na výlet. Toto bral už ako poslednú kvapku a vedel, že takto to už ďalej nepôjde. Vedeli, že spolu už nemôžu byť a musia ísť od seba.

5. Z prvého manželstva má ešte jednu dcéru, ktorá žije v I.. Maloletá A. má s prvorodenou dcérou výborný vzťah a rady spolu trávajú čas. Z uvedeného dôvodu plánovali aj teraz v auguste výlet za jeho prvorodenou dcérou do I.. Keďže táto mala vedomosť o tom, že vzťahy s matku maloletej nie sú ideálne, neželala si jej účasť u seba doma. On si tiež nevedel v tom momente predstaviť tráviť spoločný čas, lebo by to skončilo hádkou. V piatok 05.08.2022, deň pred odchodom na výlet do I. mu matka maloletej A. vzala a odišla s ňou. Nemal vedomosť o tom, kde sa nachádza. Toto bol moment, kedy pochopil, že je definitívny koniec. Matka im úmyselne prekazila výlet a odišla s maloleťou ku svojim rodičom do J. K.. O tom, kde sa nachádzajú ho informoval matkin otec, lebo sa vedel vcítiť do jeho pocitov, že sa bojí o svoju dcéru a potrebuje vedieť, kde sa nachádza a že je v poriadku. Snažil sa matku kontaktovať, ale neúspešne. V pondelok 08.08.2022 a v utorok 09.08.2022 si prišla po veci a oznámila, že odchádza. Rovnako to bral ako definitívnu bodku za ich vzťahom. Snažil sa s ňou komunikovať ohľadom stretávania s maloleťou, veď sú obaja dospelí ľudia, ale nenašli spoločnú reč. Jednalo sa len o monológ z jeho strany a ona nereagovala na nič, len si zbalila veci a odišla.

6. Je aj v jeho záujme, aby to vyriešili mimosúdne, jedná sa mu len o svoju dcéru, ktorú chce vidieť vyrastať a nechce ju stratiť. Veľmi mu na nej záleží a chce s ňou tráviť čas. Ich vzťah je výborný. Maloletá A. je veselá, bystrá a robí radosť celej rodine. Ako uviedol, Bbvajú v dvojdomo s jeho rodičmi, ktorú ju tiež veľmi ľúbia a momentálne im rovnako veľmi chýba.

7. Dal do pozornosti súdu, že nielen on mal pred aktuálnou partnerkou manželstvo, ktoré mu nevyšlo, ale rovnako na tom bola aj matka maloletej. Má vedomosť o tom, ako po ukončení predchádzajúceho vzťahu robila všetko preto, aby otcovi svojej dcéry zabránila v styku, písala neustále sťažnosti, podávala trestné oznámenia. Všetko sa jednalo len o účelovú obranu a vykonštruované obvinenia z jej strany v snahe odlúčiť dcéru od svojho otca. Otec ich spoločnej dcéry sa však nenechal odradiť, až nakoniec rozhodnutím súdu mu bola dcéra pridelená do jeho osobnej starostlivosti a matka mala vymedzený čas, kedy sa môže s maloleťou stretávať a bola povinná prispievať na výživu maloletej. Má vedomosť o tom, že matka maloletej sa so svojou dcérou už viac nestretla.

8. Tieto skutočnosti podmienilo aj odborné psychologické vyšetrenie, ktoré bolo vo veci rozvodu a úpravy rodičovských práv nariadené. Matke maloletej bola diagnostikovaná suspektná porucha osobnosti. V závere psychológ konštatoval, že sa jedná o citovo nezrelú osobu, ktorá nerešpektuje a neváži si druhých

ľudí a vymýšľa si aj hoc svoje privátne pravidlá a núti druhých, bez ohľadu či sa jedná o osoby alebo inštitúcie, aby sa podľa nich správali.

9. Psychológ sa vyjadril obširnejšie, ale ak vezme na vedomie tieto skutočnosti, nadobudol pocit, že aj keď od jej rozvodu prešlo 12 rokov, nič sa nezmenilo. Striktné presadzovanie si svojich názorov z jej strany mu na základe tejto vedomosti už spätne dávalo zmysel. Počas ich vzťahu však nemá vedomosť o tom, že by sa matka liečila, alebo vyhľadala odbornú pomoc. Avšak jej výstupy, neustále výčitky, hádky, odchody z domu sa objavovali aj počas ich vzťahu a mohli byť podmienené aj uvedenou diagnózou. Považuje sa za nekonfliktného človeka a udržať harmonické prostredie pre výchovu ich dcéry bolo a stále je pre neho prioritou. Počas trvania ich vzťahu však musel prísť ústupok z jeho strany, aby bol v rodine pokoj.

10. Matku maloletej považuje za dobrú matku a vie, že ich spoločná dcéra ju má rovnako veľmi rada. Nikdy by nebránil dcéru v styku s matkou, lebo si je vedomý, že maloletá A. potrebuje oboch rodičov. Skutočnosť, že má vedomosť o tom, čím si musel prejsť bývalý manžel matky maloletej, aby mu bolo možné stretávanie s dcérou, je pre neho veľmi znepokojujúca a je pre neho ťažké zvládať aktuálnu situáciu. Dôkazom, že s matkou maloletej bude ťažká komunikácia je aj spôsob, akým odišla začiatkom augusta tohto roku a skutočnosť, že absolútne netušil, kam idú. Nekomunikovala s ním, nechcela mu to povedať. Aj keď si prišla po veci, nemala záujem dohodnúť sa. Maloletá A. má svoj mobil, tak ju kontaktoval. Nezaťažoval ju tým, čo sa deje, len ju cez správy ubezpečil, že ju veľmi ľúbi a urobí všetko preto, aby sa mohli vidieť. Veľmi mu chýba, tak aspoň prostredníctvom takejto komunikácie sa snaží ju uistiť, že z jeho strany sa voči nej nič nemení. S matkou nie je žiadna reč, nechce mu povedať, kedy bude môcť A. vidieť. Na jeho prosby o stretnutie nereaguje alebo útočí na neho a tvrdí, že je to jej dcéra a má im dať pokoj. Matka sa nezastaví pred ničím a snaží sa rozbiť jeho vzťah aj s prvorodenou dcérou. Jeho súkromnú komunikáciu s A. preposlala jeho dospelaj prvorodenej dcéru z predchádzajúceho manželstva a snažila sa vzbudiť dojem, že evidentne maloletú A. obťažuje. Jeho dospelá dcéra na to spočiatku reagovala a neprišlo jej na tej komunikácii nič zvláštne, uznala a ozrejmila matke, že toto je normálna komunikácia a záujem milujúceho otca a presne takto sa má milujúci rodič zaujímať o svoje dieťa. Matka však jeho dospelaj dcéru nedala pokoj, písala jej evidentne s jasným úmyslom poštváť ju proti nemu. Jeho prvorodená dcéra jej to však vysvetlila, že sa jej to nikdy nepodarí a následne tieto ataky už nebola viac ochotná znášať a bola nútená si ju zablokovať.

11. Od štvrtku 11.08.2022 má vedomosť o tom, že matka s maloletou niekam odišla, ale netuší kam. Jeho dcéra mu spomínala, že majú ísť na dovolenku, ale kam a na akú dlhú dobu mu nevedela povedať.

12. Dňa 14.08.2022 mala maloletá deviate narodeniny a hoci sa ju snažil kontaktovať, jeho správy jej už neprišli. Domnieva sa, že jeho číslo v jej mobile bolo zablokované. Poslal teda správu k narodeninám z telefónu svojej mamy. V septembri sa začne nový školský rok a on netuší ako idú fungovať. Maloletá A. má u neho doma vytvorené zázemie, má tu kamarátov, spolužiakov, starých rodičov. Ich vzťah s maloletou hodnotí veľmi pozitívne. Tešia sa na seba a radi spolu trávajú čas. Je evidentné, že citovú väzbu majú dostatočne vytvorenú a radi spolu trávajú voľný čas.

13. Matka maloletej pracuje ako C. v L. M. K. N.. Nemá aktuálne vedomosť o tom, či nenastane zmena začiatkom septembra ohľadom základnej školy, ktorú ich dcéra doposiaľ navštevovala. Rovnako nemá istotu, že s maloletou bude. Aktuálne fungujú tak, že nemal možnosť dohodnúť si s matkou presný čas, kedy uvidí maloletú. Akékoľvek snahy z jeho strany smerujúce k uzatvoreniu dohody boli neúspešné. Došla mu už trepezlivosť a maloletá A. mu veľmi chýba. Chce s ňou tráviť čas, lebo vie, že ten čas venuje jej a bude to najlepšie využitý čas. Jeho sú pre neho zmyslom života. Vie si zariadiť prácu tak, aby s maloletou A. mohol byť a zabezpečil jej všetko potrebné, nech jej nič nechýba. Vždy sa ku nemu teší, miluje ju aj celá jeho rodina a robí im radosť. Ide mu o šťastie maloletej A. a jeho pracovný čas mu umožní plnohodnotne sa o ňu starať. Nechce, aby skutočnosť, že s matkou sa nedá niekedy poriadne komunikovať a fakt, že im vzťah nevyšiel, malo negatívny dopad na maloletú A.. Jeho prioritou je maloletej ukázať, aké sú tie správne hodnoty a že život môže byť aj úplne o niečom inom. Veľmi si želá, aby maloletá A. neskôr usúdila, že toto sú tie momenty, ktoré si chce pamätať.

14. Od 10.08.2022 pracuje na dohodu ako H. O. B. E. u zamestnávateľa A. P., H.. I. XXXX/X, XXX XX D. a od 01.09.2022 má podpísanú pracovnú zmluvu, nastupuje do zamestnania ako B. E. u zamestnávateľa A. P., H.. I. XXXX/X, XXX XX D.. Od 01.03.2022 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Jeho mesačný príjem tvorí dávka v nezamestnanosti vyplácaná Sociálnou poisťovňou spolu s príjmom z dohody o pracovnej činnosti, ktoré aktuálne predstavujú sumu 800,- eur.

15. Jeho mesačné výdavky zahŕňajú: - ŠFRB - 90,56 eur, plyn - 75,- eur, elektrina - 44,- eur, voda - 25,- eur, koncesionárske poplatky - 4,84 eur, internet a TV – 14,- eur, benzín – 100,-eur, drogéria - 25,- eur, strava – 200,- eur, ČSOB životná poisťka - 15,37 eur, Allianz životné poistenie -2,66 eur.

16. Výdavky maloletej zahŕňajú: - stravné škola – 30,- eur, ošatenie - 50,- eur, strava - 100,- eur, drogéria - 20,- eur, krúžky – 20,- eur, školské potreby, knihy, hračky podľa potreby.

17. Matka maloletej v súčasnosti pracuje ako C. v L. M. K. N.. Mesačný príjem matky maloletej mu nie je známy.

18. Maloletá dcéra sa nachádza vo veku, kedy pokojné a stabilné prostredie je nevyhnutné pre jej telesný a psychický vývin. Neteší ho, že maloletá vyrastá v takomto prostredí a má záujem na zverení maloletej do jeho osobnej starostlivosti. Maloletej nebude brániť v styku s matkou, len už aktuálna situácia je dôkazom toho, že ak by bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matky, stratil by akúkoľvek istotu byť s ňou. Matka zablokovala dcéru mobil, nemôže sa s ňou kontaktovať. Vie si pracovné povinnosti prispôbiť tak, aby sa mohol plnohodnotne postarať o A., nebola by vytrhnutá z prostredia, v ktorom vyrastala, má tu zázemie, kamarátov, spolužiakov, rodinu. Je ochotný dohodnúť sa na úprave styku s matkou, nikdy by jej nebránil v tom, aby maloletú mohla vidieť kedykoľvek by mala záujem. Má za to, že maloletá A. potrebuje obidvoch rodičov rovnako. Zastáva názor, že je schopný sa o A. riadne postarať a poskytnúť jej milujúce prostredie a vytvoriť zázemie. Styk dieťaťa s matkou navrhuje ponechať na dohode a nie je potrebné upraviť ho rozhodnutím súdu.

19. Matka maloletej podala dňa 20.09.2022 návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej a žiadala, aby súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti, uložil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletej sumou vo výške 350,- eur mesačne a upravil styk otca s maloletou každý párný týždeň v mesiaci v čase od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.

20. Otec maloletej podal dňa 30.09.2022 návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloletú do svojej starostlivosti, uložiť matke povinnosť platiť na výživu maloletej sumou vo výške 150,- eur a upraviť styk matky s maloletou každý párný víkend v mesiaci v čase od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod..

21. Uznesením súdu zo dňa 28.10.2022 bol návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia zamietnutý.

22. V zákonom stanovenej lehote podal otec maloletej proti uzneseniu odvolanie.

23. Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/53/2022 zo dňa 30.11.2022 bolo uznesenie súdu prvej inštancie bolo takto zmenené:

Súd zveruje maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obidvaja rodičia.

Otec maloletej je oprávnený stykať sa s maloletou, každý párný týždeň v piatok od 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. s tým, že otec si maloletú pred uskutočnením styku prevezme a po ukončení styku matke vráti v mieste obvyklého pobytu maloletej.

Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a maloletú otcovi v určenom čase v mieste obvyklého pobytu maloletej odovzdať.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej vo výške 150,- eur mesačne a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej počnúc dňom vykonateľnosti uznesenia.

Neodkladné opatrenie sa nariaďuje až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností k maloletej A. B..

24. Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to s návrhom, so splnomocnením, s rodným listom, s dohodou o pracovnej činnosti, s pracovnou zmluvou, s rozhodnutím sociálnej poisťovne, so správou UPSVaR Námestovo, s výpisom z účtu, s faktúrou, s uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/73/2022-32 zo dňa 31.08.2022, s lustráciou v sociálnej poisťovni, s vyjadrením matky a s návrhom, s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia, so správou kolízneho

opatrovníka, s vyjadrením matky k návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, s uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/73/2022, výpoveďou plnej moci, s odvolaním otca, s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/53/2022-118 zo dňa 30.11.2022, s návrhom otca na výsluch svedka, s dokladmi matky maloletej s dokladmi otca maloletej so správou kolízneho opatrovníka.

25. Otec maloletej na pojednávaní uviedol, že s matkou maloletej žil 9 rokov v spoločnej domácnosti, s dcérou mal výborný vzťah vždy vravela, že ho má rada a taktiež aj matku. V poslednom období v spoložití s jej matkou nastali problémy, ktoré vyústili do jej odchodu s A. zo spoločnej domácnosti. Bolo to v auguste 2022 a problém bol v tom, že s A. dlhodobo plánoval výlet do I. za jeho staršou dcérou Q., mali ísť len oni dvaja, keďže dcéra Q. odmietala prítomnosť A. mamy, táto sa však rozhodla, že keď nemôže ísť ona, nepôjde ani A.. Po odchode matky s A. nevedel kde bývajú, keď aj prišiel do J. K. nikdy neboli doma, a až so súdneho spisu sa dozvedel, že bývajú v D.. Rovnako nevedel, kde dcéra chodí do školy až následne sa dozvedel, že chodí do N., súhlas s jej prestupom podpísal, pretože nechcel, aby bola vystavená stresu. Potom, ako podal návrh na súd mu dcéra povedala, že sa s ním bude stretávať, po rozhodnutí súdu, potom mu povedala, že sa možno s ním bude stretávať. On jej súdne rozhodnutie prečítal a vysvetlil jej, že sa môžu spolu každý druhý víkend stretnúť. Spočiatku sa tešila, plánovali, kde všade pôjdu, ale potom bola zjavne pod vplyvom niekoho iného a tvrdila mu to, že sa možno bude s ním stretávať. Chodievala za ňou do školy raz za týždeň po dohovore s jej triednou učiteľkou, ale počas víkendov vždy keď príde mu A. oznámi, že sa v ten deň s ním nestretne. Naposledy mu ako dôvod uviedla že je unavená, on má prácu s pracovným časom od 08:00 do 16:00 hod., býva v dvojdomo s rodičmi a teda do budúca si to predstavuje tak, že ju ráno zavezie do školy, v prípade ak bude potrebovať pomoc, má tam aj svojich rodičov a následne sa A. po príchode z práce bude venovať. Uviedol, že na výživu dcéry platí mesačne sumou 150,- eur. Je presvedčený, že A. je pod vplyvom svojej matky, nakoľko s ňou vždy vychádzal veľmi dobre, trávil s ňou dostatok času, vždy bola milá v podstate matka často odchádzala zo spoločnej domácnosti, aj začiatkom leta bola týždeň v B., pričom toto sa dozvedel až od dcéry. Po ich odchode sa snažil viackrát skontaktovať s A. matkou, písal jej správy, ona mu v dvoch listoch uviedla, že mu umožní stretnutia s dcérou ale ani raz sa tak nestalo. Uvedenú skutočnosť nahlásil polícií a aj na sociálnom. Uviedol, že absencia kontaktu medzi ním a dcérou sa odráža na ich vzťahu.

26. Matka maloletej na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu a žiadala, aby súd zveril maloletej do jej osobnej starostlivosti a otcovi uložil povinnosť platiť na výživu dcéry sumou 350,- eur mesačne. Taktiež žiadala, aby súd upravil styk otca s dcérou od piatku od 17:00 do nedele do 17:00 hod. každý druhý týždeň. Vyjadriala sa, že ona určite otcovi oznámila, že ide bývať do J. K., taktiež určite vedel, že dcéra nastupuje do školy do N.. Nevedela uviesť spôsob, akým mu to oznámila. Dcéra nemala v G. žiadnych kamarátov a chodiť do školy do N. bola jej túžba. Tu si našla kamarátov, je v škole spokojná a aj z vyjadrenia triednej učiteľky táto skutočnosť vyplýva. Uviedla, že nemôže za to, že sa dcéra s otcom nechce stretávať, ona koná v jej záujme a rešpektuje jej rozhodnutie. Keďže je aktuálne plná zážitkov, potrebuje cez víkend oddych. Aktivity vykonávajú len vtedy, ak sa maloletej chce. Počas spoložitia s otcom nikde nechodili na dovolenky, na výlety, nikdy nemal čas. Následne sa vyjadriala, že nemyslela to tak, že nikdy nechodieval s nimi na výlety, ale že väčšinou chodievala s A. sama. Počas ich spoložitia bol otec agresívny, stalo sa, že A. mala plno modrín. Tieto veci však nenahlasovala polícií. Je toho názoru, že starí rodičia nie sú schopní pomôcť, pretože sa neustále hádajú, majú zdravotné a aj iné problémy, A. to počas života v G. videla. Myslí si, že A. treba čas, aby začala chodiť s otcom, možno keby ich zobral na výlet, do kina, možno by sa to dalo. Uviedla, že tak ako ona nekomunikuje s otcom, tento nekomunikuje s ňou. Podľa nej nemal A. vydierať s tými papiermi z krajského súdu. Taktiež ju vydieral papiermi z polície.

27. Vzhľadom na potrebu odborného posudku, súd uznesením zo dňa 14.04.2023 ustanovil znalca z odboru psychológia, odvetvie: poradenská psychológia B. P. B., s miestom výkonu činnosti F. XX, XXXXX F., za účelom vypracovania znaleckého posudku, v ktorom mal popísať osobnosť matky a otca, ako aj maloleteho dieťaťa, posúdiť vzťahy rodičov a maloleteho dieťaťa a opačne, zistiť, či maloleť je vo svojom rozhodovaní pod vplyvom niektorého z rodičov, posúdiť, aká forma starostlivosti o malolete dieťa by bola vzhľadom na znalcom zistené skutočnosti najvhodnejšia, iné skutočnosti, ktoré znalec pri skúmaní zistí a považuje ich za potrebné uviesť.

28. Po vypracovaní znaleckého posudku súdu nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to s kópiou podania, so zaujatosťou, s podaniami matky, so znaleckým

posudkom č. 9/2023 znalca B. P. B., s návrhom otca a so znaleckým posudkom č. 18/2009 znalca E. R. M. a s podaním otca.

29. Matka maloletej sa na súdom nariadené pojednávanie nedostavila a svoju neúčasť riadne neospravedlnila.

30. Súd preto vykonal pojednávanie v jej neprítomnosti.

31. Otec maloletej na pojednávaní uviedol, že sa zmenila situácia, nakoľko začiatkom minulého školského roku sa s A. pravidelne každý týždeň stretával. Ona sa tešila na tie stretnutia. Tam sa vždy stretli počas jednej celej vyučovacej hodiny, boli spolu vždy na základe dohody s triednou učiteľkou, ktorá bola veľmi ústretová. Nevymeškávala dôležité predmety a vždy boli spolu celý čas v kabinete samy. Tam sa zahrali, sadla si mu na kolená, zasmiali sa, oblapila ho. Všetko prebiehalo viac menej v poriadku a potom prišlo odlúčenie. Pravidelne chodil za A. tie víkendy, ktoré mal určené súdom. A to prebiehalo viac menej len takým spôsobom, že prišiel za A., hoci vedel, že nepôjde. Vždy mu pri dverách povedala, „ocino ja s tebou nejdem“, len ju oblapil, dal jej pusu, rozlúčili sa a on išiel domov. Bolo vidno na nej, že bola smutná. Hoci ju volal na zmrzlinu, že aspoň na chvíľku si posedia na lavičke, tak všetko mala pripravené a naučené a vždy sa to skončilo tým, že mu povedala, že nejde. No ale potom prišli tie prázdniny, odlúčenie a mali kontakt len v škole. Trvalo to trochu dlhšie, keďže prechádzala na druhý stupeň, ale nakoniec sa nejako dohodli s jej triednou učiteľkou aj s riaditeľkou. Spočiatku to bolo v poriadku aj zo strany A.. Tiež sa porozprávali, ukázala mu nejaké cviky, keďže chodí na gymnastiku a bolo vidno, že sa teší, že sú spolu. Ten zlom nastal hlavne po tom znaleckom posudku, tam musela mama na ňu asi viac pritlačiť a A. mu začala už potom v škole rozprávať, aby už za ňou nechodil, aby si nemyslel, že teraz vyhrá a začala vyťahovať aj veci ohľadom súdu. Vždy jej povedal, že neprišiel preto, aby sa s ňou rozprával o súde, lebo sa nepatrí, aby sa ona o také veci zaujímala. Vždy to potom nejako zahovoril. Ešte chvíľku dva, alebo tri stretnutia boli také, že sa dalo ale potom to už bolo tak, že mu povedala, že nechce byť s ním. Stretnutia prebiehali v triede po vyučovaní, bývali tam sami, ale potom už v tej triede nechcela byť, už silou mocou chcela ísť preč a on ju nedržal. Povedal jej, že mu je to ľúto. A tak sa rozchádzali. Posledný kontakt bol predposledný týždeň pred vianočnými sviatkami potom posledný týždeň už za ňou nešiel, lebo bola chorá a celý týždeň nebola ani v škole. Potom boli tie vianočné sviatky, tak tam nemal priestor a ku nej domov prestal chodiť. To bolo tiež zhruba také stretnutie, ktoré bolo pripravené jej matkou. Oni vyšli vtedy vonku z toho bytu, samozrejme mama ho nenechala samého s A., dokonca vždycky predtým stála za ňou, ale vtedy sa postavila oproti A., aby ju mala pod kontrolou, aby A. rozprávala to čo mala naučené. Z jeho pohľadu to bolo už neúnosne hlavne v tom, že už aj pre tú A. to nie je vhodné, keď ju stále takto pripravuje na takého veci a pre to dieťa to nie je fakt správne, že príde pripravená a zmanipulovaná a on tam teraz bude takto každý druhý týždeň chodiť a všetko sa to bude opakovať. Keďže si myslí, že to nie je vhodné pre A., tak tieto stretnutia prerušil, ale až po porade tej pani z poradne. Oboznámil s tým aj sociálnu kurátorku. Vyjadril sa, že ešte počas spolužitia s matkou maloletej sa veľakrát stalo, že boli s A. sami. Jej mama odišla preč, nepovedala vôbec kde ide. Trvalo to veľa víkendov a asi mesiac pred ich odchodom z domácnosti, odišla preč takmer na 8 dní a vôbec nikomu nič nepovedala. Vždy, keď odišla, bol s A. sám. A. s ním rada trávil čas. Samozrejme je otec, nie je matka. Matka má ten citový vzťah k deťom, ale aj deti, hlavne dcéry majú k matke bližšie. Je to vždy emotívnejšie ako ku otcovi. S A. mali vždy pekný vzťah. Venovali sa sebe, aj sa o hocičom porozprávali. Proste mal pocit, že s ním rada trávi čas.

32. Vyjadril sa, že jeho príjem je 1.200,- eur v hrubom. Býva sám. Svoje mesačné náklady doložil do spisu. S matkou nevlastnia spoločný majetok, všetko je v jeho vlastníctve. V čase, keď matka s maloletou odchádzali, si matka vzala len veci, ktoré jej patrili. Podľa neho je 150,- eur adekvátne výživné, ktoré navrhol, aby matka platila. Podľa neho by bolo vhodné aj upraviť styk a to každý druhý víkend od piatku do nedele, keďže s matkou sa určite nedohodnú.

33. Na pojednávaní bola vypočutá aj svedkyňa L. F., ktorá sa vyjadrila, že keď mala toľko rokov ako A., tak jej rodičia začali mať problémy, začali sa hádať a vlastne už vtedy A. robila to, že ich nechávala s ocinom samých, odišla od nich. Nikto nevedel kde, kam. Ona to už ako dieťa vnímala a pamätá si, že tiež prišli raz s ocinom domov a nikto nevedel, kde je. Iba potom následne našli list, ale už nevedela, čo bolo jeho obsahom. Toto sa však stalo viackrát. Čiže bývala častokrát s ocinom sama. Taktiež ju veľa vychovávala stará mama. Potom jej jedného dňa rodičia oznámili, že sa idú rozvádzať. Vlastne bola aj rada, lebo sa často hádali a nebolo to medzi nimi dobré. Mama ju zobrala do J. K., bývať k jej rodičom.

Prehlásila ju aj na inú školu. Tam chodievala do školy s tým, že ju každé ráno vodievala starká. Ráno ju odprevadila a poobede pre ňu prišla. Evidentne ju mala pod kontrolou, kým nebola jej mama v práci v N.. S otcom sa vtedy už nestretávala. Teraz už vie, že za ňou chodil každý druhý víkend, tak ako súd nariadil ale nikdy sa s ním nestretla pretože ona a jej mama, čiže jej starká, robili všetko preto, aby s ním nebola. Pamätá sa, ako po otcovi mama hádzala vajíčka keď pre ňu prišiel. S otcom sa nestretla veľmi dlho až ju prišiel jedného dňa pozrieť ku škole. Samozrejme nevedela o tom mama ani starká a takto sa s ním párkrát stretla a dokonca jej dal aj telefón, aby sa s ním vedela spojiť. Telefón si skryla do šuplíka ako dieťa a keď chcela telefonovať, tak ho našla utopený. Nešiel jej, vybrala si SIMku, baterku, rozobrala ho a bola tam všade voda. Keď šla za mamou s tým, že jej ako dieťaťu došlo, že ho utopila, tak z nej ešte urobila úplne hlúpu, že čo si vymýšľa. Takže sa zase nemala ako spojiť s ocinom. Taktiež chodievala k sesterniciam do D., to je vlastne A. brat O., chodievala k ním často. Otec býval o dve ulice ďalej a ona veľmi túžila byť s ním, aj ich prosila, plakala ale nechceli jej to umožniť. Potom učiteľka zistila, že vlastne ocino sa s ňou párkrát stretol, tak samozrejme to musela povedať mame a tá čo urobila? Zase ju prehlásila do inej školy do N., kde už potom chodila neviem koľko rokov a mama ju tým pádom úplne mala úplne pod dohľadom, keďže chodila ráno do školy s ňou, zo školy s ňou. Tým pádom sa s ocinom už nestretávala takmer vôbec. No a potom si už pamätá, že jedného dňa iba prišiel ocino s dedkom so súdnym príkazom na to, že vlastne mu ju prideliť do opatery. Takže odvtedy bola s ocinom. Uviedla, že matka ju vychovávala tak, že nikdy nebrala do úvahy nič, čo sa týkalo jej. Pozerala iba na to, čo chce ona. Aj toto prehlasovanie z jednej školy do druhej, z druhej do tretej. Proste ona to nechcela a napriek tomu to mama robila. Teraz to vníma tak, že bola objektom na to, aby ubližovala ocinovi. Taktiež si pamätala, že si četovala s chlapmi v jej izbe a taktiež ju takto párkrát zobrala s ňou aj s tými chlapmi. Stalo sa to asi dva krát, že ju zobrala k nejakému mužovi a musela tam prespať aj ona. Nevie prečo jej to robila. Vyjadrila sa, že potom, ako sa s otcom nemohla stretávať, strašne plakala a mama jej len povedala, aby prestala, lebo ju zavezie na psychiatriu. Odvtedy, ako je s otcom ju videla prvý krát, keď sa hrala na záhrade a ona šla okolo záhrady, prišla s plyšákom, že poď ku mne, poď ku mne, ale ona sa rozutekala som sa do domu. Potom ju stretla v čase, keď končila základnú školu a bola s kamarátkou v meste, šla oproti a začala po nej kričať na námestí, že proste všetko je jej chyba, že čo to urobila. Takže sa rozutekali obe. A odvtedy ju kontaktovala iba listom, v ktorom ju žiadala, aby jej oznámila, či mieni pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Odvtedy sa jej vôbec neozvala. Ocino by jej v stretnutiach s ňou nebránil, ale matka neprejavila o stretnutia záujem.

34. Kolízny opatrovník navrhol s poukazom na vykonané dokazovanie, najmä na znalecký posudok, zveriť maloletú do osobnej starostlivosti otca a matke uložiť povinnosť platiť na výživu maloletej výživné, ktorého výšku ponechal na úvahe súdu.

35. Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

36. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

37. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

38. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

39. Podľa čl. 4 veta prvá a druhá zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej.

40. Dohovor o právach dieťaťa prijatý v New Yorku 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v čl. 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými. Orgánom štátu je určený aj článok 18 ods. 1 tohto dohovoru, ktorý predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia, alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa.

41. Podľa čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Za týmto účelom sa dieťaťu poskytne najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom, alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu, alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

42. Listina základných práv a slobôd v článku 32 ods. 1 v spojení s odsekom 4 ustanovuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov. Deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

43. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že rodičia maloletej od 05.08.2022 spolu nežijú. Matka opustila spoločnú domácnosť a otcovi neoznámila, kde sa s maloletou nachádza. Tento len zo súdneho spisu zistil, kde maloletá navštevuje školu a tam sa s ňou stretával a to až do doby kým nebol vypracovaný znalecký posudok, kedy na maloletej začal badať zmeny spočívajúce jej odmietavom postoji k stretnutiam s ním. Taktiež maloletá rozprávala o veciach zo súdnych pojednávaní a otec vtedy po dohovore psychológom ukončil tieto stretnutia, nakoľko sa mu nezdalo správne a vhodné, aby bola maloletá zaťahovaná do vecí týkajúcich sa súdneho konania. Otec maloletej uviedol, že aj keď sa s maloletou pokúsil o stretnutie v dňoch určených súdom, maloletá toto odmietala, pričom podľa neho bola ovplyvnená matkou. Matka síce tieto skutočnosti poprela, avšak so znaleckého posudku č. 9/2023 vyplynulo, že matka maloletej odmietla súčinnosť v súvislosti so znaleckým vyšetrením a preto jej osobnosť popísal len na základe kontaktu s ňou. Z uvedeného vyplynulo, že matku možno popísať ako osobnosť nerešpektujúcu autority, neschopnú kompromisného konania, rigidne trvajúcu na forme a spôsobe akým sa majú riešiť akékoľvek spory, konflikty, či nezhody. Má mocenské, autoritárske tendencie, túžbu viesť, manipulovať, dominovať nad druhými, vytvárať také situácie, ktoré sú v jej jednostranný prospech, aktívne brániť druhým v realizácii aktivít, ktoré sú prvkami slobodnej vôle človeka v obave straty moci a kontroly nad ním. Spôsob akým sa prejavuje v spoločnosti v kontakte s druhými ľuďmi, najmä v krízových situáciách, prípadne takých situáciách, kde nemá možnosť dominantne presadzovať svoju vôľu, je nezrelá až infantilná a jej správanie nesie prejavy regresu z hľadiska úrovne vyspelosti vzhľadom k fyzickému veku a je u nej prítomná túžba obklopovať sa iba takými ľuďmi, ktorých spätná väzba na jej konanie nie je v rozpore s jej sebaobrazom. Nakoľko si je vedomá možných sankcií, prípadne iných foriem postihov, ktoré plynú z dôsledkov jej konania, má tendenciu minimalizovať riziko ich vzniku opatreniami, či už formou prevencie, alebo vyhýbavého konania. Vnútorne prežíva pocit hrdosti, má vysoké sebavedomie, pri zlyhaní, resp. nedosiahnutí cieľa je jej schopnosť vyrovnáť sa so situáciou, resp. následný adaptačný proces na nové skutočnosti nízka, jej frustrácia vysoká, pocit krivdy a nespravodlivosti v nej prežíva dlhodobo, má tendenciu zanevrieť na blízke osoby, prípadne na tých, ktorí jej aktívne bránili k dosiahnutiu cieľa, alebo sú z jej pohľadu úspešnejší ako ona. Znalec poukázal na závery znaleckého posudku č. 18/2009 znalca E. R. M., ktorý nemal k dispozícii, no na základe informácií so súdneho spisu je možné domnievať sa, že určité aspekty osobnosti a diagnostické závery znalca z daného obdobia sú platné aj k dátumu kedy bol vypracovaný tento znalecký posudok.

44. K osobnosti otca maloletej uviedol, že sa jedná o osobnosť schopnú realizovať kladné interpersonálne vzťahy, zdieľať a vymieňať kladné afekty a postoje, pestovať vzájomne uspokojivé,

priateľské vzťahy s dobrou adaptačnou schopnosťou, je schopná realizovať kompromisy, konsenzuálne konanie. Znalec zistil aj prítomnosť zručnosti a schopnosti nutne k nadväzovaniu pozitívneho sociálneho kontaktu, pozornosť k potrebám druhého, empatia. Jedná sa o osobnosť schopnú adekvátne realizovať aktivity na dosiahnutie cieľa, asertívne konať a neopúšťať vytyčené ciele. U otca je prítomná mierna tenzia ako dôsledok nenaplnených cieľov. Agresívne tendencie nie sú prítomné a patologické symptómy neboli t.č. zaznamenané. Jedná sa o spoločenskú osobnosť schopnú realizovať interpersonálny kontakt, aktívne však nevyhľadávajúca spoločenské udalosti, je prítomná tendencia byť v sociálnej interakcii v určitých okamihoch menej senzitivný na ohrozenie, viac sociálne trúfalý, s menšími zábrami. V rámci verbálneho kontaktu priamy, prístupný ku konfrontáciám, prirodzene komunikujúci a sebaistý. Vo vzťahoch je skôr dominantný, ale schopný kooperatívneho konania. Vyššia miera zásadovosti zmyslu pre povinnosť, sklony k organizovanému, štruktúrovanému konaniu, perfekcionizmu a zmyslu pre povinnosť. Nízka miera anxiety, vnútorne pokojná, emočne vyrovnaná, stabilná osobnosť.

45. Osobnosť maloletej mal znalec možnosť charakterizovať len na základe pozorovania v rámci interakcie so znalcom, matkou maloletej a riaditeľkou školy, ktorú maloletá navštevuje, nakoľko matka maloletej odmietla súčinnosť v rámci znaleckého vyšetrenia a neumožnila znalcovi realizovať psychologickú diagnostiku. Rovnako aj maloletá verbálne a neverbálne odmietla súčinnosť pri znaleckom vyšetrení. Z reakcií maloletého dieťaťa vyplýva, že jeho prejavy sú intenzívne, emočne podmienené, maloletá prežíva strach a úzkosť pri kontakte s druhým človekom, najmä v situáciách, ktoré má napodmieňované matkou. Jej správanie v prítomnosti matky nekorešponduje s tým, ako sa správa mimo jej fyzickú prítomnosť, resp. tam kde matka na ňu nemá dosah. Jej schopnosť verbalizovať vlastné myšlienky, postoje, emócie, je značne obmedzená, najmä ak sa jedná o tie aspekty, v ktorých má matka dominantné postavenie, určuje formu a spôsob akým je žiaduce sa k danému vyjadriť a aký hodnotový postoj zaujať. Jej osobnosť je pod intenzívnym a dlhodobým manipulatívnym správaním matky deformovaná, trend je jednoznačne negatívny a prognóza následného vývoja v rámci rozvoja osobnosti má skôr patologický charakter. Jej socializačné adaptačné mechanizmy sú značne obmedzené, nekorešpondujú s fyzickým vekom maloletej. Táto prežíva intenzívny pocit diskomfortu, musí kontrolovať svoje reakcie a toto má vplyv aj na to, ako prežíva emočne ladené podnety, najmä od blízkych osôb. Je v silne závislom postavení a vzhľadom na vek a okolnosti sa nevie vymaniť z prostredia, ktoré ju formuje a ovplyvňuje v neprospech jej optimálneho fyzického, emočného, osobnostného a psychického vývoja. Aktuálne je možné domnievať sa, že daná situácia, v ktorej sa nachádza maloleté dieťa, je významne v jeho neprospech. Na jej budúcnosť má aktuálna situácia negatívny vplyv aj z toho hľadiska, že je potencionálnou matkou a partnerkou a hrozí, že jej spôsob koexistencie v partnerskom živote a následne aj spôsob akým môže v budúcnosti postupovať vo výchove svojich vlastných detí, bude pozostávať z aplikácie poznatkov nadobudnutých z rodinného prostredia, v ktorom sa momentálne nachádza a tak generačne prenášať prvky výchovy aj na vlastné deti. Znalec uviedol, že je možné domnievať sa, že u maloletej sú prítomné viaceré body syndrómu CAN a to najmä v súvislosti s psychickým a emocionálnym týraním, kde možno k danej situácii vztiahnuť následné skutočnosti: zaťahovanie dieťaťa do konfliktov medzi rodičmi, zneužívanie dieťaťa ako svedka, negatívne ovplyvňovanie dieťaťa proti rodičovi, získanie dieťaťa na svoju stranu a bránenie v kontakte dieťaťa s druhým rodičom. Maloletá A. je dlhodobo vystavená traumatickým udalostiam a v budúcnosti bude v jej prípade s vysokou pravdepodobnosťou nutne absolvovať psychoterapiu, prípadne inú formu odbornej pomoci, ktorá jej umožní spracovať všetky udalosti, ktorým bola vystavená a zabezpečiť, aby si dokázala vytvárať zdravé vzťahové väzby ako so svojimi rodinnými príslušníkmi, tak rovesníkmi, či potencionálnymi partnermi.

46. Ku vzťahu rodičov a maloletého dieťaťa a opačne sa znalec vyjadril, že matka k maloletej prechovávať nezdravý patologický vzťah, ktorý je založený na posilňovaní závislosti maloletého dieťaťa k matke, vyvolávaním pocitu ohrozenia u maloletej, plynúceho z matkiných predstáv a ohrozujúcim vplyve otca na maloleté dieťa, túžbe mať moc a kontrolu nad životom maloletej, nad jej socializáciou a interakciami s druhými ľuďmi. Maloletá sa v prítomnosti druhých osôb prejavuje k matke submisívne, má tendenciu podporovať matkou vyvolaný závislý vzťah, ich vzájomnú komunikáciu považuje za dôvernú, čo môže byť odôvodnené tým, že maloleté dieťa nedôveruje druhým ľuďom, prípadne zo strachu z matkiných reakcií túto formu komunikácie preferuje ako bezpečnú. Vzťah je nezdravý, až patologicky, neprimeraný veku maloletej, ktorá nie je schopná samostatne sa socializovať a prejaviť. Na základe prejavov maloletého dieťaťa znalec konštatoval, že toto je intenzívne a dlhodobo manipulované v neprospech jej samostatného konania, myslenia, reakcií a to ako voči neznámym ľuďom, tak voči tým, ktorí predstavujú ohrozenie ich vzťahu.

47. Vzťah maloletého dieťaťa k otcovi znalec taktiež popísal iba prostredníctvom súdneho spisu, rozhovorov s otcom a rozhovorom s riaditeľkou školy, ktorú maloletá navštevuje. Daný vzťah posúdil tak, že maloletá má svojho otca rada, prechováva k nemu kladné city a emócie, je rada v jeho prítomnosti a nemá tendenciu báť sa v jeho prítomnosti. Maloletá A. verbálne v prítomnosti matky tvrdí, že k nemu prechováva negatívne emócie a postoje, pričom so súdneho spisu vyplýva, že napísala list, ktorý o tom pojednáva, no toto je v priamom rozpore s tým, čo uvádza otec aj riaditeľka školy, ktorú maloletá navštevuje, nakoľko maloletá je v čase kontaktu so svojim otcom pozitívne naladená, teší sa na jeho prítomnosť a dokonca v niektorých prípadoch trvá toto stretnutie viac ako je vymedzený čas prestávky.

48. Ak by bolo správanie maloletej také ako verbalizuje jej matka, tak by k vyššie uvedenému správaniu maloletej počas jej kontaktu s otcom nedochádzalo a maloletá by so svojim otcom nemala žiadne kontakty, resp. by ho aktívne odmietala.

49. Otec prechováva k maloletej pozitívne city a emócie, záleží mu na kvalite života maloletej a má tendenciu obetovať vlastný komfort a finančné prostriedky, aby tento vzťah utužoval a nedovolil mu zaniknúť. Túži po kontakte s maloletou a jeho vzťah k nej možno vníma aj cez prizmu vývoja tohto prípadu, kedy v počiatku vnímal, že bude vhodné, ak jeho dcéra bude v osobnej starostlivosti matky, no potom, ako mu matka iniciatívne a vedome znemožnila stretávať sa s maloletou prehodnotil dovtedy zaužívaný postoj a primäl sa k rozhodnutiu realizovať osobnú starostlivosť o maloletú a aj napriek tomu, že mu matka aktívne bránila v stretávaní, verbálne deklaruje, že pokiaľ by bola maloletá umiestnená do jeho osobnej starostlivosti, umožní matke s maloletou sa stretávať, keďže si uvedomuje, že maloleté dieťa potrebuje udržiavať si pozitívny vzťah a kontakt s matkou.

50. Na základe jeho kontaktu s maloletým dieťaťom, kontaktu s matkou, poznatku so súdneho spisu a rozhovoru s otcom, ako aj z rozhovoru s riaditeľkou základnej školy znalec jednoznačne konštatoval, že maloletá je pod dlhodobým, intenzívnym a jednostranným vplyvom matky, prípadne iných osôb, ktoré žijú v blízkosti matky.

51. Na základe štúdia spisového materiálu, znaleckého vyšetrenia otca, kontaktu s matkou maloletej a maloletou, znalec konštatoval, že je vhodné, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca.

52. Znalec potreboval za potrebné uviesť, že z vlastnej iniciatívy kontaktoval L. F., ktorá s telefonickým rozhovorom súhlasila. Z telefonického rozhovoru vyplynulo, že sa matka maloletej A. B. správala pri odlúčení svojich rodičov rovnako ako je to u maloletej A..

53. Znalec dal do pozornosti súdu, že v danom prípade je priam nutné pristúpiť k tomu, aby L. F. prostredníctvom svojej výpovedi prispela k objasneniu okolností a skutočností, ktoré boli predmetom predchádzajúceho konania matky maloletej, nakoľko sa javí, že matka maloletej uplatňuje rovnakú stratégiu v rámci starostlivosti o maloletú ako tomu bolo v prípade v starostlivosti o vtedy maloletú L. F.. Rovnako tak žiadal, aby súd zobral do úvahy závery znaleckého posudku E. R. M., a jeho znaleckého posudku č. 18/2009, nakoľko matka maloletej sa odmietla podrobiť znaleckému vyšetreniu a rovnako tak odmietla vyšetriť maloletú L. F.. Taktiež je vhodné, aby súd zobral do úvahy aj skutočnosti, ktoré predchádzali tomu, ako sa matka dostavila na znalecké vyšetrenie v súvislosti so znaleckým posudkom č. 18/2009. Znalec doporučil, aby súd zvážil všetky alternatívy, ktoré sú k dispozícii, vrátane možnosti umiestniť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti do momentu, kedy nebude rozhodnuté vo veci samej, aby sa predišlo dlhodobej a intenzívnej manipulácii dieťaťa v neprospech druhého rodiča, prípadne aby matka maloletého dieťaťa nemohla meniť bydlisko tak, aby realizovala priesťahy v konaní, prípadne znemožňovala kontakt maloletého dieťaťa s otcom v priestoroch školy, v ktorej maloleté dieťa aktuálne realizuje povinnú školskú dochádzku, kde je iba na dobrej vôli riaditeľky školy, či umožní stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom.

54. Skutočnosti tvrdené znalcom potvrdila nepriamo aj svedkyňa L. F., ktorá je dcérou matky maloletej A. B. sa na pojednávaní vyjadrila, že potom, ako jej rodičia oznámili, že sa idú rozvádzať, odišla s matkou do inej obce, pričom matka jej účelovo 2-3 krát zmenila základnú školu, aby znemožnila styk otca s v tom čase maloletou L.. Akýkoľvek kontakt, či už osobný, alebo telefonický bol zo strany matky zmarený a až súdne rozhodnutie a následný výkon súdneho rozhodnutia zvrátil vzniknutú situáciu. Sama svedkyňa

sa vyjadřila, že správanie sa matky k nej bolo manipulatívne a využívala ju len ako nástroj pomsty voči otcovi. Nikdy neprihliadala na to, čo si želala svedkyňa.

55. Manipulatívne správanie sa matky maloletej bolo potvrdené aj v znaleckom posudku č. 18/2009 znalca E. R. M., ktorý bol vypracovaný v konaní sp. zn. 2C/419/2008 a z ktorého vyplynulo, že matka maloletej L. F. sa stavia do pozície obeť a šíri okolo seba atmosféru nezmieriteľnosť a nepriateľstva. Je otázne, či ide len o nezrelú osobnosť alebo je jej konanie motivované paranoidne. Matka nespupracuje s úradmi, upiera otcovi právo stýkať sa s dcérou, jej konanie je impulzívne a vedené nenávisťou, ak nie psychopatologicky závažnejšími motívmi.

56. Vzhľadom na tieto skutočnosti a najmä na závery znaleckého posudku č. 9/2023, z ktorého vyplynulo, že maloleťá je dlhodobo vystavená traumatickým udalostiam a je pod dlhodobým, intenzívnym jednostranným vplyvom matky a v budúcnosti bude v jej prípade s vysokou pravdepodobnosťou nutné absolvovať psychoterapiu, prípadne inú formu odbornej pomoci, ako aj vzhľadom na odporúčenie znalca, aby súd zväžil všetky alternatívy, ktoré sú k dispozícii, vrátane možnosti umiestniť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti do momentu, kedy nebude rozhodnuté vo veci samej, aby sa predišlo dlhodobej a intenzívnej manipulácii dieťaťa v neprospech druhého rodiča, prípadne aby matka maloleťého dieťaťa nemohla meniť bydlisko tak, aby realizovala priefahy v konaní, prípadne znemožňovala kontakt maloleťého dieťaťa s otcom v priestoroch školy, v ktorej maloleťé dieťa aktuálne realizuje povinnú školskú dochádzku, kde je iba na dobrej vôli riaditeľky školy, či umožní stretávanie sa otca s maloleťým dieťaťom, súd zveril maloleťú do osobnej starostlivosti otca, s ponechaním práva oboch rodičov zastupovať maloleťú a spracovať jej majetok. nakoľko tento poskytne maloletej oveľa väčšie zázemie a najmä záruku jej zdravého psychického vývoja.

57. Keďže sa matka dožadovala zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti, súd vo zvyšku jej návrh zamietol.

58. K otázke výživného mal súd za preukázané, že príjem otca v spoločnosti A. P. H. je vo výške 710,- eur, z ktorého mesačne platí splátku pre Štátny fond rozvoja bývania vo výške 90,56 eur, plyn vo výške 75,- eur, elektrinu vo výške 44,- eur, vodu vo výške 25,- eur, internet + Tv vo výške 14,- eur, stravu vo výške cca 200,- eur, pohonné hmoty vo výške 150,- eur a výživné vo výške 150,- eur.

59. Príjem matky maloletej predstavuje sumu 1.248,32 eur, z ktorého pravidelne platí nájomné vo výške 430,- eur, leasing za osobné motorové vozidlo vo výške 186,72 eur a zvyšok nákladov presne nešpecifikovala, s odôvodnením, že ďalšie náklady spočívajú v platbách za stravu, oblečenie, obuv, cestovné, krúžky a drogériu.

60. S poukazom na tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že vzhľadom na vek maloletej, jej potreby, ako aj príjmové schopnosti matky maloletej, je adekvátnym výživným sumu 150,- eur, ktorú je matka schopná zo svojho príjmu platiť.

61. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP) v troch vyhotoveniach. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.